

نقش و جایگاه نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی

مبنتی بر منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)

محمد علی رحمانی^۱

چکیده

زمینه و هدف: هر حکومت و دولتی برای تأمین امنیت، حفظ استقلال و تمامیت ارضی و تأمین اهداف و آرمان های خود نیاز به نیروی های مسلح قوی، مقتدر و سازمان یافته دارد. جمهوری اسلامی ایران نیز پس از استقرار، برای برقراری نظم، حفظ امنیت و دفع تهدیدات داخلی و خارجی و دستیابی به اهداف و آرمان های خود نیروهای مسلحی را فراهم نموده است که از جمله آنها می توان به ارتش، سپاه، بسیج و نیروی انتظامی اشاره کرد که هر یک وظایف و مأموریت های مشخصی را در نظام اسلامی به عهده دارند. هدف این تحقیق، تبیین نقش و جایگاه نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی از منظر امام خامنه ای (مدظله العالی) است.

روش تحقیق: در این تحقیق، نویسنده سعی نموده است با مراجعه به افکار و اندیشه های رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه ای (مدظله العالی)، جایگاه و نقش هر یک از نیروهای مسلح را در تحقق دولت اسلامی و رسیدن به آرمان های آن به بحث بگذارد و این تحقیق به روش تبیینی - تحلیلی و با بهره گیری از منابع کتابخانه ای و فضای مجازی (اینترنت) انجام شده است.

یافته ها و نتیجه گیری: در اندیشه امام خامنه ای (مدظله العالی)، امنیت مهمترین نیاز کشور و همه جوامع بشری بوده و نیروهای مسلح مهمترین تولیدکنندگان اقتدار و امنیت ملی هستند. از سوی دیگر، هر یک از نیروهای مسلح، وظایف جداگانه ای در نظام اسلامی دارند که به قوام و دوام دولت اسلامی و تحقق آرمان های آن کمک می کند که از جمله آنها می توان به دفاع از مرزها و کیان نظام اسلامی، مقابله با تهدیدات داخلی و خارجی، استقرار نظم و قانون، امر به معروف و نهی از منکر، تحقق جامعه اسلامی الگو، کشور الگو و نیروهای مسلح الگو اشاره کرد.

واژه های کلیدی: منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)، نیروهای مسلح، دولت اسلامی، امنیت، دفاع.

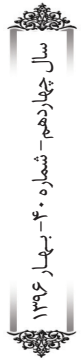
۱. دانشجوی دکتری رشته علوم دفاعی راهبردی دانشگاه عالی دفاع ملی، Geo3@gmail.com

مقدمه

«ایجاد دولت اسلامی» مرحله سوم از نقشه راه انقلاب اسلامی است که توسط رهبر معظم له انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) ترسیم شده است. بر اساس تبیین معظم له از مفهوم «دولت اسلامی»، این اصطلاح به مفهوم ایجاد ساختارهای دولتی و تشکیلات سازمانی نیست؛ بلکه به معنای تغییر در رفتار و مشی و روش‌های فردی، اجتماعی و مدیریتی مسئولان و کارگزاران حکومتی و جهت‌گیری‌ها و کارکردهای اسلامی نهادها و دستگاه‌های حکومتی است (۸۰/۹/۲۱).

مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی)، از سال ۱۳۷۹ که نقشه راه انقلاب اسلامی را در ۵ مرحله و گام تعریف و تشریح کردند، در مناسبت‌های مختلف و عمدتاً در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی و نیز در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروهای مسلح، شاخص‌ها، معیارها و الزامات تحقق «دولت اسلامی» را بیان کرده‌اند. این الزامات و شاخص‌ها در واقع گویای وظایف و نقش دستگاه و مسئولین در تحقق دولت اسلامی است. نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، یک مجموعه بزرگ از نهادها و دستگاه‌های نظامی، انتظامی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران هستند که جایگاه مهمی در نظام و دولت اسلامی داشته و به دلیل ارتباط نزدیک با مردم و کارویژه‌های مهمی که در رابطه با نیازهای حیاتی مردم، یعنی «برقراری امنیت و استقرار نظم و قانون» دارند، نقش مهمی در ایجاد و ساختن دولت اسلامی مد نظر مقام معظم رهبری دارند. رفتار و منش نیروهای مسلح، مبین چهره و تصویر دولت اسلامی خواهد بود و می‌تواند نظر‌ها را به سوی این دولت جلب کند یا از آن دور سازد؛ چرا که نیروهای مسلح هر کشور نماد حاکمیت آن کشور هستند و هر رفتاری از آنها جاری و ساری شود، به حساب نظام و حاکمیت گذاشته می‌شود.

تاکنون نزدیک به چهار دهه از عمر با برکت انقلاب اسلامی سپری شده و با تمامی فراز و فرودها، توطئه‌ها، کارشکنی‌ها و جریان‌سازی‌ها، این انقلاب همچنان در مسیر اصلی خود، به صورت بالنده و پویا در حال حرکت است. این امر به برکت ترسیم نقشه راه برای انقلاب

اسلامی از سوی رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) و رهبری های پیامبرگونه این دو امام عزیز و همراهی و هم‌گامی ملت بصیر و دشمن شکن ایران اسلامی و همین‌طور مسئولین و نیروهای مخلص و پا در رکاب نهادها و دستگاهی مختلف نظام اسلامی است؛ لکن هنوز گام‌ها و مراحل زیادی تا رسیدن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی وجود دارد که باید برداشته شود و این امر مستلزم مراقبت و پاسداری از انقلاب و ارزش‌های آن و تلاش برای رساندن خود و سازمان‌ها به سطح و تراز شایسته انقلاب اسلامی است.

هدف این مقاله، تبیین نقش و جایگاه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در تحقق دولت اسلامی بر اساس فرمایشات مقام رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) است. این تحقیق از نوع کاربردی - توسعه‌ای بوده و به روش تحلیل محتوا و با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای و فضای مجازی (اینترنت) انجام شده است.

بیان مسأله

مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی)، در مسیر دست یافتن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی، یک نقشه راه ۵ مرحله‌ای ترسیم کرده‌اند که عبارتند از: ایجاد انقلاب اسلامی، ایجاد نظام اسلامی، ایجاد دولت اسلامی، ایجاد کشور (جامعه) اسلامی و در نهایت، ایجاد تمدن جهانی و بین‌الملل اسلامی. ایجاد دولت اسلامی، مرحله و گام سوم از مجموعه گام‌های کلی انقلاب اسلامی در راه رسیدن به اهداف و آرمان‌ها و تحقق نقشه راه انقلاب اسلامی است. برای تحقق هر یک از مراحل و گام‌های پنجگانه نقشه راه انقلاب اسلامی، الزاماتی وجود دارد که خاص آن مرحله است. به‌طور طبیعی، مرحله سوم از نقشه راه انقلاب اسلامی، یعنی ایجاد دولت اسلامی نیز شاخص‌ها و ویژگی‌هایی دارد که تحقق دولت اسلامی منوط به ایجاد آن شاخص‌ها و ویژگی‌ها در کارگزاران حکومتی، از جمله در فرماندهان و آحاد کارکنان نیروهای مسلح است. این کار به تحقق دولت اسلامی کمک می‌کند.

نقش و جایگاه نیروی های مسلح در تحقق دولت اسلامی
مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه‌ای (مدظله العالی)

سؤال و مسأله این تحقیق این است که جایگاه و نقش نیروهای مسلح در ایجاد دولت اسلامی بر اساس دیدگاه های امام خامنه ای (مد ظله العالی) و نقشه راه انقلاب اسلامی چیست؟ به عبارت دیگر، کارکردهای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در تحقق دولت اسلامی چیست و این نیروها چه ویژگی ها و شاخص هایی را باید در خود ایجاد کند تا به تحقق دولت اسلامی کمک کنند؟

اهمیت و ضرورت:

انجام این پژوهش، راه های تحقق مرحله سوم نقشه راه انقلاب اسلامی یعنی ایجاد دولت اسلامی را در بخش دستگامی (نیروهای مسلح) تبیین می کند. همچنین این تحقیق، کمک شایانی در دستیابی به معیارها و شاخص های نیروهای مسلح در تراز دولت اسلامی نموده و زمینه رشد و بالندگی سازمانی آنها را فراهم می آورد. آشنایی فرماندهان و کارکنان نیروهای مسلح به وظایف و رسالت سنگین خود در این مرحله از نقشه راه و تلاش در راه تحقق دولت اسلامی مد نظر حضرت آقا، از نتایج قابل توجه و با اهمیت این تحقیق است.

عدم انجام این پژوهش و پژوهش هایی از این قبیل، ممکن است ما را دچار فراموشی هدف، بی توجهی به اهمیت و حساسیت این مرحله از نقشه راه انقلاب اسلامی و نیز نقش تعیین کننده نیروهای مسلح در رسیدن به اهداف و مراحل نقشه راه از جمله تحقق دولت اسلامی کند.

ادبیات و مبانی نظری تحقیق:

الف - تعریف مفاهیم:

منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی): منظور از منظومه فکری حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی)، دیدگاه ها، نقطه نظرات، بیانات و مواضع معظم له است که در مناسبت های مختلف و موضوعات گوناگون بیان شده و یک مجموعه منظم، و به هم پیوسته را تشکیل می دهد.

نقشه راه انقلاب اسلامی: منظور از نقشه راه انقلاب اسلامی، مراحل و گام هایی است که باید در راه رسیدن به اهداف و آرمان های انقلاب اسلامی برداشته شود. مقام معظم رهبری

حضرت امام خامنه ای این گام ها و مراحل را به ۵ مرحله کلی و اساسی تقسیم کرده اند که عبارتند از: ایجاد انقلاب اسلامی، ایجاد نظام اسلامی، ایجاد دولت اسلامی، ایجاد کشور اسلامی و در نهایت ایجاد تمدن جهانی اسلامی. معظم له در این زمینه می فرمایند:

«بنده دو سه سال قبل در یکی از همین جلسات گفتیم ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد نظام اسلامی تشکیل دادیم، مرحله بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله ی بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین الملل اسلامی است.» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۸۳/۰۸/۰۶)

دولت اسلامی: مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی) منظور و مقصود از دولت سازی و تشکیل دولت اسلامی را اسلامی شدن مسئولان و تغییر روش و منش دولتمردان به صورت اسلامی و حصول ویژگی ها و شرایط و ضوابط متعلق به یک مسئول دولت اسلامی در کارگزاران حکومتی دانسته و می فرمایند:

« بعد از آن که نظام اسلامی پیش آمد، نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می رسد؛ یا به تعبیر روشن تر، تشکیل منش و روش دولتمردان - یعنی ماها - به گونه اسلامی؛ چون این در وهله اول فراهم نیست؛ بتدریج و با تلاش باید به وجود آید. مسؤولان و دولتمردان باید خودشان را با ضوابط و شرایطی که متعلق به یک مسؤول دولت اسلامی است، تطبیق کنند. یا چنان افرادی اگر هستند سر کار بیایند؛ یا اگر ناقصند، خودشان را به سمت کمال در آن جهت حرکت دهند و پیش ببرند. این مرحله سوم است که از آن تعبیر به ایجاد دولت اسلامی می کنیم. نظام اسلامی قبلاً آمده، اکنون دولت باید اسلامی شود. دولت به معنای عام، نه به معنای هیأت وزرا؛ یعنی قوای سه گانه، مسؤولان کشور، رهبری و همه.» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۰۹/۱۲)

نیروهای مسلح: منظور از نیروهای مسلح، مجموعه نیروهای نظامی و انتظامی اعم از سپاه، ارتش، نیروی انتظامی، وزارت دفاع و دیگر سازمان های نظامی و انتظامی وابسته به آنهاست.

نقش و جایگاه نیروی های مسلح در تحقق دولت اسلامی
مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)

ب - مبانی نظری

تکیه گاه نظری این مقاله، دیدگاه‌ها و منظومه فکری رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی) است. بر این اساس، ابتدا نقشه راه انقلاب اسلامی و همینطور دولت اسلامی و شاخصه های آن از دیدگاه معظم له تبیین و تشریح می شود و در ادامه، نقش و جایگاه نیروهای مسلح در کمک به تحقق دولت اسلامی بر مبنای منظومه فکری ایشان بیان می گردد.

نقشه راه انقلاب اسلامی در کلام امام خامنه ای (مد ظله العالی):

مقام معظم رهبری فرایند رسیدن به اهداف و آرمان های انقلاب اسلامی را در پنج مرحله تقسیم بندی کرده اند؛ این مراحل به ترتیب عبارت اند از: ایجاد انقلاب اسلامی؛ ایجاد نظام اسلامی؛ ایجاد دولت اسلامی؛ ایجاد کشور اسلامی؛ ایجاد تمدن بین الملل اسلامی. معظم له در این زمینه می فرمایند:

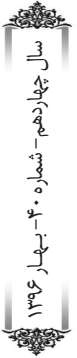
« بنده دو سه سال قبل در یکی از همین جلسات گفتم ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد نظام اسلامی تشکیل دادیم، مرحله ی بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله ی بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین الملل اسلامی است.» (۸۳/۶/۸)

معظم له در مقاطع مختلف، همواره نقشه راه انقلاب اسلامی را برای مسئولین و آحاد ملت ایران تشریح و تبیین کرده و ویژگی ها و شاخص های هر یک از این مقاطع را نیز بیان فرموده اند. در اینجا قبل از اینکه به بحث نقش نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی بپردازیم، لازم است ابتدا نقشه راه انقلاب اسلامی و مراحل آن را مورد مطالعه و بازخوانی قرار دهیم تا با اطلاع کامل از نقشه راه و ویژگی ها و الزامات هر یک از مراحل، نقش نیروهای مسلح در تحقق نقشه راه را بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری مورد بحث و بررسی قرار دهیم.

فرآیند تحقق اهداف انقلاب اسلامی از دیدگاه امام خامنه ای (مد ظله العالی):

مرحله اول: انقلاب اسلامی

* برای این که این کار تحقق پیدا کند، در درجه ی اول ما یک حرکت انقلابی لازم داشتیم؛ برای این که بنای ضایع و پوسیده و کج و بدبنیان رژیم های استبدادی را از بین ببریم. این کار را ملت

با کمال قدرت و با موفقیت کامل انجام داد. (۸۴/۵/۲۸) قدم اول که پرهیجانتر و پرسروصداتر از همه است، ایجاد انقلاب اسلامی است. کار آسانی نبود؛ لیکن این آسانترین است. (۸۰/۹/۲۱)

مرحله دوم: تشکیل نظام اسلامی

* انقلاب که تحقق پیدا کرد، بلافاصله بعد از آن، تحقق نظام اسلامی است. نظام اسلامی، یعنی طرح مهندسی و شکل کلی اسلامی را در جایی پیاده کردن. مثل این که وقتی در کشور ما نظام سلطنتی استبدادی فردی موروثی اشرافی وابسته برداشته شد، به جای آن، نظام دینی تقوایی مردمی گزینشی جایگزین می شود؛ با همین شکل کلی که قانون اساسی برایش معین کرده، تحقق پیدا می کند؛ یعنی نظام اسلامی. (۷۹/۹/۱۲)

نظام اسلامی یعنی چه؟ یعنی منبع تقنین و معیار و ملاک اجرا و ارکان تصمیم گیری در کشور معلوم شد چیست؛ ارکان حکومت - قوه ی مجریه، قوه ی مقننه، رهبری، قوه ی قضاییه و دیگر ارکان - چیده شد و قانون اساسی آمد همه ی اینها را تثبیت کرد؛ لذا پایه گذاری های اصولی انجام گرفت. (۸۴/۶/۸)

مرحله سوم: تشکیل دولت اسلامی

« این مرحله سوم است که از آن تعبیر به ایجاد دولت اسلامی می کنیم. نظام اسلامی قبلاً آمده، اکنون دولت باید اسلامی شود. دولت به معنای عام، نه به معنای هیأت و زرا؛ یعنی قوای سه گانه، مسؤولان کشور، رهبری و همه» (۷۹/۹/۱۲).

* بعد از آن که نظام اسلامی پیش آمد، نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می رسد؛ یا به تعبیر روشن تر، تشکیل منش و روش دولتمردان - یعنی ماها - به گونه اسلامی؛ چون این در وهله ی اول فراهم نیست؛ بتدریج و با تلاش باید به وجود آید. مسؤولان و دولتمردان باید خودشان را با ضوابط و شرایطی که متعلق به یک مسؤول دولت اسلامی است، تطبیق کنند. یا چنان افرادی - اگر هستند - سر کار بیایند؛ یا اگر ناقصند، خودشان را به سمت کمال در آن جهت حرکت دهند و پیش ببرند. (۸۰/۹/۲۱)

* از همان اوان کار، تلاش برای تشکیل دولت اسلامی شروع شد. بعضی ها می گویند شما

بعد از ۲۷ سال می خواهید دولت اسلامی تشکیل دهید؟ نه، تلاش و اقدام برای تشکیل دولت اسلامی از روز اول شروع شد؛ منتها افت و خیز داشته؛ پیشرفت و عقبگرد داشته؛ در جاهایی موفق بودیم، در برهه موفق نبودیم. بعضی از ماها وسط راه پایمان لغزید؛ بعضی از ماها در اصل هدف مردد شدیم؛ بعضی از ماها نتوانستیم خود را نگه داریم؛ دلبسته‌ی به رفتارهای طاغوتی شدیم. (۸۴/۶/۸)

مرحله چهارم: تشکیل کشور اسلامی:

« مرحله‌ی چهارم - که بعد از این است - کشور اسلامی است. اگر دولت به معنای واقعی کلمه اسلامی شد، آن‌گاه کشور به معنای واقعی کلمه اسلامی خواهد شد؛ عدالت مستقر خواهد شد؛ تبعیض از بین خواهد رفت؛ فقر به تدریج ریشه‌کن می‌شود؛ عزت حقیقی برای مردم به وجود می‌آید؛ جایگاهش در روابط بین‌الملل ارتقاء پیدا می‌کند؛ این می‌شود کشور اسلامی. (۷۹/۹/۱۲)

مرحله پنجم: تشکیل تمدن بین‌الملل اسلامی

آخرین مرحله از نقشه راه انقلاب اسلامی، مرحله پنجم یا تشکیل تمدن جهانی و بین‌المللی اسلامی است. در این مرحله است که انقلاب اسلامی بعد از توفیقات داخلی موفق می‌شود بازتاب بیرونی پیدا کرده و نمونه‌های خارجی خود را بوجود آورد. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) در تشریح و تبیین این مرحله می‌فرمایند:

«از این مرحله که عبور کنیم، بعد از آن، دنیای اسلامی است. از کشور اسلامی می‌شود دنیای اسلامی درست کرد. الگو که درست شد، نظایرش در دنیا به وجود می‌آید. (۷۹/۹/۱۲)

جایگاه کنونی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نقشه راه انقلاب اسلامی:

بنا بر فرمایشات ایشان، مرحله اول، «ایجاد انقلاب اسلامی» و مرحله دوم نیز «تشکیل نظام اسلامی» است. لذا انقلاب اسلامی، هم اکنون از این دو مرحله عبور کرده‌است. ایشان مرحله سوم تحقق اهداف انقلاب را «تشکیل دولت اسلامی» می‌دانند و انقلاب اسلامی هم اینک در این گام قرار دارد. معظم له در این زمینه می‌فرمایند:

« ما در کدام مرحله‌ایم؟ ما در مرحله‌ی سومیم؛ ما هنوز به کشور اسلامی نرسیده‌ایم. هیچ کس نمی‌تواند ادعا کند که کشور ما اسلامی است. ما یک نظام اسلامی را طراحی و پایه‌ریزی کردیم - «ما»، یعنی همانهایی که کردند - و الان یک نظام اسلامی داریم که اصولش هم مشخص و مبنای حکومت در آن‌جا معلوم است. مشخص است که مسؤولان چگونه باید باشند. قوای سه‌گانه و وظایفشان معین است. وظایفی که دولت‌ها دارند، مشخص و معلوم است؛ اما نمی‌توانیم ادعا کنیم که ما یک دولت اسلامی هستیم؛ ما کم داریم. ما باید خودمان را بسازیم و پیش ببریم. ما باید خودمان را تربیت کنیم. (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۰۹/۱۲)

شاخص‌های تحقق دولت اسلامی در کلام امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی):

مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در بیانات و فرمایشات خود که به مناسبت‌های مختلف بیان شده، در تبیین و تشریح نقشه راه انقلاب اسلامی به موارد متعددی اشاره کرده‌اند. از جمله اینکه ایشان شاخص‌ها و معیارهای دولت اسلامی را در این بیانات ذکر کرده‌اند؛ یعنی با ملاحظه و مشاهده مشخصه‌های فوق در دولتمردان و مجموعه نهادها و دستگاه‌های حاکمیتی (از جمله در نیروهای مسلح)، می‌توان ادعا کرد دولت و حکومتی که وجود دارد، اسلامی است؛ به عبارت دیگر نیروهای مسلح باید به سهم خود در جهت تحقق شاخص‌های دولت اسلامی در خود و در دیگر دستگاه‌های حکومتی تلاش کنند. این معیارها و شاخص‌ها عبارتند از:

۱ - روی کار آمدن مسئولین مؤمن و متدین: «برای این‌که آن مقصود - یعنی کشور اسلامی - به طور کامل محقق شود، احتیاج است که دستگاه حاکمه کشور در عمل خود، در سازماندهی خود و در چگونگی رفتار خود، به طور کامل اسلامی عمل کند؛ که من چند سال قبل عرض کردم که مرحله‌ی بعد از نظام اسلامی، دولت اسلامی است. در این راه هم حرکت کردیم. مسؤولان مؤمنی، وزرای خوبی، نمایندگان خوبی، رؤسای جمهور با ایمانی، یکی پس از دیگری امور کشور را بر عهده گرفتند؛ اما دولت اسلامی که بتواند مقاصدی را که ملت ایران و انقلاب عظیم آنها داشت، تأمین کند، دولتی است که در آن رشوه نباشد، فساد اداری نباشد،

ویژه خواری نباشد، کم کاری نباشد، بی اعتنایی به مردم نباشد، میل به اشرافی گری نباشد، حیف و میل بیت المال نباشد، و دیگر چیزهایی که در یک دولت اسلامی لازم است. در تعالیم امیرالمؤمنین(ع) در نهج البلاغه، همه اینها وجود دارد.» (۸۴/۵/۲۸)

۲ - نبودن فساد و رشوه در دولتمردان؛

۳ - کم کاری نکردن دولتمردان؛

۴ - ویژه خواری نکردن مسئولان؛

۵ - بی اعتنایی نکردن به مردم؛

۶ - میل نکردن به اشرافی گری؛

۷ - حیف و میل نکردن بیت المال.

۸ - عدالت محوری دولتمردان: «نگویند اینها مربوط به هزار و چهارصد سال قبل است. این حرفهای تکراری و شبهه های صدها بار رد شده را بعضی ها باز تکرار می کنند. حقایق بشری و اصالت های بشری با گذشت زمان تغییر پیدا نمی کنند. انسانها از اول تاریخ تا امروز و از امروز تا پایان دنیا، همیشه عدالت را دوست داشته اند و به عدالت نیازمند بوده اند؛ این تغییر پیدا نمی کند.» (۸۴/۵/۲۸)

۹ - جهت گیری و محتوای اسلامی دولت: «دولت اسلامی شامل همه کارگزاران نظام اسلامی است؛ نه فقط قوه مجریه؛ یعنی حکومت گران و خدمتگزاران عمومی. اینها باید جهت گیری ها و رفتار اجتماعی و رفتار فردی خود و رابطه شان با مردم را با معیارهای اسلامی تطبیق دهند تا بتوانند به آن اهداف برسند. بعد هم باید آن جهت گیری ها را در مدّ نگاه خودشان قرار دهند و به سرعت به سمت آن جهت گیری ها حرکت کنند؛ این می شود دولت اسلامی» (۸۴/۶/۷۸).

«اسم ما که دولت اسلامی باشد، کافی نیست؛ و الاً قبل از ما چند دولت جمهوری اسلامی دیگر در منطقه ما و آفریقا و جاهای دیگر وجود داشته و الان هم هست. قبل از انقلاب، در جایی دولتی تشکیل شد که ما شوخی می کردیم و می گفتیم جمهوری اسلامی امریکایی فلان جا! آن دولت با نام جمهوری اسلامی هم بود. بنابراین اسم ما دولت اسلامی باشد،

کافی نیست؛ باید عمل و جهت گیری ما اسلامی باشد. اگر در اینها اختلال پیدا شد، حرکت مستمر و مداوم و پویانده های که لازم است تا دولت اسلامی به صورت کامل شکل بگیرد، دچار نکث می شود و طبعاً کار عقب می افتد. «(همان)

۱۰ - مدیریت و اخلاق و رفتار اسلامی مدیران و دولتمردان:

«هر کدام از شما تلاش کنید که برای این مسؤولیت ها خودتان را با الگوی اسلامی منطبق سازید؛ یعنی دینتان، تقوایتان، رعایتان نسبت به حال مردم، رعایتان نسبت به شرع، رعایتان نسبت به بیت المال، اجتنابان از خودخواهیها و خودپرستیها و رفیق بازیها و قوم و خویش پرستیها و اجتنابان از تنبلی و بیکارگی و بی عملی و هوی و هوس و این چیزها، مطابق با الگوی اسلام باشد» (۷۹/۹/۱۲).

الزامات کلی تحقق دولت اسلامی از دیدگاه امام خامنه ای (مد ظله العالی)

نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از نهاد های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران که مسؤولیت تأمین امنیت، دفاع از کشور و انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و نیز برقراری نظم و امنیت در کشور را به عهده دارند، بخشی از دولتمردان و مسؤولین این نظام بوده و نقش مهمی در تحقق دولت اسلامی ایفا می کنند. نیروهای مسلح با انجام مأموریت هایی که به عهده آنها گذاشته شده است، این مهم را به انجام می رسانند. مقام معظم رهبری در تشریح الزامات تحقق دولت اسلامی و وظایف و تکالیف مسؤولین در این مرحله، به موارد ذیل اشاره کرده اند:

۱ - خودسازی مسؤولین: «ما مسؤولان باید خود را بسازیم؛ مرتب با خود کلنجار برویم؛ یکدیگر را به حق وصیت کنیم؛ یکدیگر را ارشاد کنیم؛ مثل آینه ای در مقابل یکدیگر، عیوبمان را صادقانه به هم نشان دهیم؛ بنا را بر رفع عیب بگذاریم و خود را روزبه روز بهتر کنیم. هر کس هم که جدیداً مسؤولیت را بر عهده می گیرد، با این نیت و با این هدف مسؤولیت را قبول کند که می خواهد برای خدمت به مردم، یک انسان صالح شود. آن وقت می شود تشکیل دولت اسلامی. قوای مقننه و قضائیه و مجریه و مسؤولان گوناگون ما باید بتوانند تا حد قابل

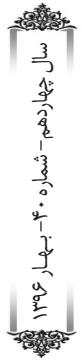
قبولی خود را با این قالب ها و معیارهای دینی و اخلاقی اسلامی تطبیق دهند.» (۸۰/۹/۲۱)

۲- انطباق مسئولان با الگوهای اسلامی: «هر کدام از شما تلاش کنید که برای این مسؤلیت-ها خودتان را با الگوی اسلامی منطبق سازید؛ یعنی دیتان، تقوایتان، رعایتان نسبت به حال مردم، رعایت تان نسبت به شرع، رعایتان نسبت به بیت‌المال، اجتنابتان از خودخواهی‌ها و خودپرستی‌ها و رفیق‌بازیها و قوم و خویش‌پرستی‌ها و اجتنابتان از تنبلی و بیکارگی و بی‌عملی و هوی و هوس و این چیزها، مطابق با الگوی اسلام باشد. هر کدام از شما بتوانید در این زمینه‌ها کار خودتان را بکنید و پیش بروید و خودتان را بسازید، باید بیشتر به سمت اسلامی شدن، مسلمان شدن و مؤمنانه و مسلمانانه زندگی کردن برویم.» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۹/۱۲)

۳- استقامت و پایداری: «فرآیند تحقق نظام اسلامی، همین‌طور قدم به قدم به نتایج نهایی خود نزدیک می‌شود. نمی‌شود توقع داشت که من و شما خود را اصلاح نکنیم؛ اما دنیا را اصلاح کرده باشیم یا کشور، اسلامی شود؛ نه. ما باید به خود پردازیم. پس یکی از چیزهایی که ما لازم داریم، استقامت و پایداری است. استقامت، یعنی مسیر و جهت‌گیری را گم نکنیم و مرتب خطاها را اصلاح کنیم و از این‌که به ما بگویند خطا کرده‌اید، بدمان نیاید.» (۸۰/۹/۲۱)

جایگاه و نقش نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی بر اساس دیدگاه‌های امام خامنه‌ای (مد ظله العالی).

یکی از کارکردهای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، کمک به تحقق دولت اسلامی است. نیروهای مسلح، این مهم را از طریق انجام وظایف و مأموریت‌هایی که به عهده آنها گذاشته شده است، به انجام می‌رساند. مقام معظم رهبری و فرمانده معظم کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) در مناسبت‌های مختلف و مرتبط با هریک از نیروهای مسلح اعم از ارتش، سپاه، بسیج و نیروی انتظامی، متناسب با وظایف و مأموریت‌های هر کدام از این نیروها که به دقت و با کار کارشناسی دقیق از هم تفکیک شده‌اند، نقش و جایگاه هریک از آنها در مجموعه نظام اسلامی و تحقق دولت و جامعه اسلامی را به تفصیل بیان

کرده اند. هر چند مجموعه نیروهای مسلح یکسری اشتراکاتی از جمله در بحث تولید امنیت دارند، اما با توجه به اینکه مأموریت ها متفاوت است، لذا نقش ها نیز متفاوت خواهد بود؛ بر این اساس، نقش و جایگاه هر یک از نیروهای مسلح بر اساس بیانات و فرمایشات معظم له به طور جداگانه به بحث گذاشته می شود.

ارتش جمهوری اسلامی ایران:

۱- **مردمی بودن ارتش:** ارتش از راه مردمی بودن و از بین بردن فاصله خود با مردم می تواند خود را در تراز ارتش دولت اسلامی قرار دهد؛ مقام معظم رهبری در این زمینه می فرمایند: «امروز ارتش یکی از مردمی ترین نهادهای کشور ماست. بین نهادهای گوناگونی که ساختار کشور و نظام را تشکیل داده اند، وقتی ارتش را نگاه می کنیم، می بینیم یکی از نزدیکترین به آحاد مردم، به تمایلات مردم، به احساسات مردم، و یکی از نزدیکترین به کمک به حرکت عمومی مردم است؛ این خیلی چیز قیمت دار و باارزشی است.» (بیانات در جمع فرماندهان نیروی زمینی ارتش، ۱۳۹۱/۲/۳)

۲- **هویت اسلامی ارتش:** «برای برافراشته نگهداشتن پرچم استقلال کشور - که کشور اسلامی است - همه آماده باشند برای مردن در این راه؛ که این مردن، اسمش شهادت است. در این صورت، این ارتش می شود ارتش الهی و معنوی؛ این ارتش می شود ارتش اسلامی؛ این همان شجره طیبه ای است که بنده گفتم. از اول انقلاب تا امروز، هدف این بوده. و خوشبختانه ما به این هدف، هی نزدیک و نزدیکتر شده ایم» (بیانات در جمع فرماندهان نیروی زمینی ارتش، ۱۳۹۱/۲/۳)

۳- **داشتن جوهره رهبری در فرماندهی ارتش:** «در فرماندهی، عنصری یا جزئی از رهبری وجود دارد. شما فرماندهان آینده نیرو و ارتش هستید؛ باید قدرت رهبری را در خودتان تقویت کنید. (بیانات در جمع فرماندهان نیروی زمینی ارتش، ۱۳۹۱/۲/۳)

۴- **هماهنگی بین نیروهای مسلح:** «من بر وحدت بین نیروهای مسلح - چه سازمانها و چه نیروهای داخل یک سازمان - تأکید میکنم. وحدت به معنای یکی شدن نیست؛ وحدت به معنای

هماهنگی و همدل بودن است. سازمان ارتش و سپاه و نیروی انتظامی، هر کدام در وظایف مقرر و تعریف شده خودشان، هم خوب کار کنند و خود را از لحاظ کیفیت بالا ببرند و هم دیگران را به رسمیت بشناسند و برای آنها احترام و ارزش قائل شوند و با آنها همدل باشند. این میشود مظهر اقتدار ملی.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و پرسنل ارتش، ۱۳۸۰/۱/۲۸)

۵- **بصیرت و تقید دینی ارتش:** «یکی از خصوصیات ارتش جمهوری اسلامی ایران، بصیرت انقلابی و دینی است. پایبندی دینی است، تعهد دینی است. این خیلی حرف بزرگی است. معنای تعهد دینی این است که ارتش به همه‌ی موازینی که اسلام برای نیروهای مسلح و برای فعالیت‌های نظامی مقرر کرده است، پایبند است. ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای نظامی وابسته‌ی به جمهوری اسلامی، پایبند به تعهدات اسلامی‌اند؛ نه در پیروزی طغیان میکنند، نه در هنگام خطر دست به کارهای ممنوع و ابزارهای ممنوع میزنند.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱/۳۰)

۶- **پایبندی به موازین اسلامی و الهی:** «خصوصیت نیروهای مسلح ما این است که به مبانی اسلام و قوانین الهی که در همه‌جا قانون الهی رایج است - حتی در جنگ، یا در صلح - پایبند است. این یکی از خصوصیات نیروهای مسلح ما است. علت اینکه امروز ارتش ما، سپاه ما، نیروهای مسلح ما در بین مردم محبوبیت دارند هم همین است: مردم می‌بینند اینها مثل خودشان فکر میکنند، مثل خودشان عمل میکنند، اعتقاداتی مشابه اعتقادات خودشان دارند، برای همان چیزهایی دل میسوزانند که مردم دل می‌سوزانند؛ این، ارتباط بین مردم و نیروهای مسلح را افزایش میدهد. این یک خصوصیت است.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱/۳۰)

۷- **حفظ آمادگی های نظامی و دفاعی:** «یک خصوصیت دیگری که باید نیروهای مسلح ما به آن توجه داشته باشند، خوشبختانه توجه هم کرده‌اند و این کاملاً آشکار است، مسئله عمل به آیه شریفه «وَ اَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِباطِ الْخَيْلِ تُرهبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ» (۳) است. معنای این آیه این است که غافلگیر نشوید؛ معنایش این است که اگر چنانچه دشمنی به

شما حمله کرد، شما بر اثر کمبود امکانات، کمبود سلاح و مهمات، کمبود آمادگی، خسارت تحمّل نکنید، که خسارت شما خسارت ملت است، خسارت شما خسارت اسلام است. لذا عرض کردم پیشرفتهایی که تا امروز نیروهای مسلح ما در این زمینه داشته‌اند نمونه است. یعنی در سطح کشور با اینکه خوشبختانه کشور ما از لحاظ پیشرفتهای علمی و فناوری یک سطح قابل قبول و برجسته‌ای در دنیا دارد، اما در بین مجموعه‌ی پیشرفتها، پیشرفتهای تسلیحاتی و پیشرفتهای نظامی ما جزو برترین‌ها است» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱/۳۰).

«سهم نیروهای مسلح در این میان عبارت است از اینکه خود را آماده نگه دارند، خود را با روحیه دفاع از آرمانها و از ملت‌ی که به آنها اعتماد کرده است و تکیه کرده است، حفظ کنند. ارتش و سپاه و بسیج و نیروی انتظامی و همه کسانی که در ارتباط با نیروهای مسلح هستند، این را وظیفه خود بدانند که حصار مستحکمی در مقابل توطئه‌های دشمنان و شرارت دشمنان علیه ملت ایران خواهند بود؛ این احتیاج دارد به اینکه آمادگی ایجاد کنید.» (بیانات در مراسم تحلیف و اعطای سردوشی دانشجویان دانشگاه‌های افسری ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۲/۷/۱۳)

۸- **حفظ و تقویت روحیه آمادگی‌های معنوی:** «همه دستگاه‌های جمهوری اسلامی - از وزارت دفاع تا سازمانهای ارتش و سپاه و دیگر دستگاه‌های مختلف - باید این را به‌عنوان یک دستورالعمل بشناسند و آمادگی‌ها را روزبه‌روز افزایش بدهند؛ هم در زمینه تسلیحات، هم در زمینه سازماندهی‌ها، هم در زمینه‌ی آن چیزی که در نیروهای مسلح بیشترین تأثیر را دارد یعنی آمادگی روحی و روحیه، خوشبختانه در کشور ما، نیروهای ما، جوانهای ما، مردان دلاور ما، در این زمینه هیچ چیزی کم ندارند، هیچ کم ندارند؛ از لحاظ روحیه خوشبختانه هیچ احساس کمبود نمیکنیم. همان چیزی که هدف انقلاب بود، همان چیزی که هدف بیست‌ونهم فروردین بود، همان چیزی که هدف تشکیل سپاه پاسداران بود که امام بزرگوار اینها را تدبیر

نقش و جایگاه نیروی‌های مسلح در تحقق دولت اسلامی
مبتنی بر منظومه فکری امام‌خاتمه‌ای (مدظله‌العالی)

کردند، تحقق پیدا کرده است... بنابراین حفظ بصیرت، حفظ جهت گیری صحیح، آمادگی های لازم، روحیه خوب و افزایش روزافزون تجهیزات و امکانات و آمادگی های رزمی یکی از کارهای اساسی ای است که نیروهای مسلح بایستی داشته باشند.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱/۳۰)

۹ - **حفظ امنیت کشور:** «ترکیب نیروهای مسلح در کشور ما یک ترکیب منطقی و عالی است. ارتش در جای خود، سپاه در جای خود، بسیج در جای خود، نیروی انتظامی در جای خود؛ هر کدام با وظایف مشخص مشغول کارند و محصول همه اینها عبارت است از امنیت کشور. و آن وقتی که دشمن قصد تهاجم داشته باشد - چه تهاجم فرهنگی، چه تهاجم شهری و شهروندی، چه تهاجم از بیرون مرزها - حضور این نیروها برای این ملت مایه افتخار است؛ مایه سربلندی و عزت است.» (بیانات در مراسم مشترک یگان های نظامی استان کرمان، ۱۳۸۴/۲/۱۵)

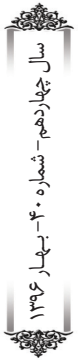
«این همیشه باید آویزه ی گوش مسئولان نیروهای مسلح باشد: حفظ امنیت کشور، حفظ امنیت مرزها، حفظ امنیت عمومی زندگی مردم، چیزهایی است که به عهده ی مسئولانی است که در این زمینه فعالیت دارند.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱/۳۰)

۱۰ - **حفظ آمادگی های علمی و فنی و سازمانی:** «خودتان را مجهز کنید، خودتان را آماده کنید؛ هم از لحاظ آمادگی علمی و فنی، هم از لحاظ آمادگی سازمانی و انضباطی، و هم از لحاظ آمادگی ایمانی و عقیدتی و روحی که این پشتوانه ی همه ی آنها است. دلشان را در این راه با خدا همراه کنید.» (بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه های افسری ارتش، ۱۳۹۵/۷/۷)

ب - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی:

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با انجام اقدامات زیر می تواند به تحقق دولت اسلامی کمک کند:

۱ - **حفظ آمادگی های نظامی:** «جنبه نظامی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مطلقاً نباید تضعیف بشود؛ همچنان که شایسته ی یک سازمان نظامی است، باید به بهترین وجه و در

نوترین شکل و مبتکرانه‌ترین گونه‌ی کار ادامه داشته باشد» (بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه‌السلام، ۱۳۹۵/۳/۳)

«همیشه آماده باشید. ممکن است ملت ایران و کشور عزیز ما تا سالهای متمادی هم مورد تهاجم هیچ دشمنی قرار نگیرد؛ ممکن است دشمنان با نگاه به ملت ایران و آمادگی های جوانان مؤمن و سلحشور ما هرگز جرأت نکنند به حریم این ملت نزدیک شوند؛ اما این نباید موجب کاهش آمادگی ها شود؛ همیشه باید آماده بود؛ آیات قرآن این را به ما تعلیم داده است؛ «واعدوا لهم ما استطعتم من قوة» (بیانات پس از بازدید از ستاد فرماندهی نیروی زمینی سپاه، ۱۳۸۳/۱۲/۱۹).

۲ - **حفظ آمادگی های روحی و روانی:** «این که ما همیشه سفارش میکنیم آمادگیها را حفظ کنید، فقط آمادگی رزمی نیست. عامل اساسی تر، آمادگیهایی است که میتواند آمادگی رزمی را به خدمت گیرد: دلها، انگیزه‌ها، ایمانها، معرفتها و عشقی که همه وجود انسان با آن حرکت میکند. این را باید آماده نگهداشت. اگر این آمادگی بود، آن‌گاه آمادگی رزمی به کار می‌آید. اگر این آمادگیها نبود؛ نه سلاح، نه تجهیزات، نه انضباط، نه سایر آمادگیهای پادگانی و استقراری و غیره به کار نخواهد آمد.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان سپاه، ۱۳۸۱/۶/۲۴)

۳ - **حفظ وحدت:** «وحدت خود را حفظ کنید. یکی از چیزهایی که مورد طمع دشمنان و شبه دشمنان است، به هم خوردن وحدت بین عناصر سپاه است. وحدت و یگانگی و همدلی خود را حفظ کنید. اگر در جایی اختلافات جزئی وجود داشته باشد، باید کنار گذاشته شود. جهت حرکت را تنظیم کنید و با شجاعت و قدرت و اتکال به خدا پیش بروید؛ این وظیفه عمده شماسست و پاسداری انقلاب از این راه تأمین میشود.» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان سپاه، ۱۳۸۱/۶/۲۴)

۴ - **کادر سازی و تربیت مدیران دولت اسلامی:** «باتدبیرترین و قویترین و بهترین مدیران کشور را هم در زمینه‌ی غیر نظامی، باز میبینیم سپاه تربیت کرده و تحویل داده؛ صادرات انسانی سپاه به مجموعه‌ی دستگاه‌های حاکمیتی نظام جمهوری اسلامی یک فهرست طولانی و افتخارآمیز است؛ کارنامه‌ی سپاه این است.» (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران

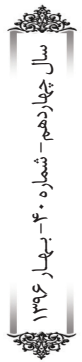
نقش و جایگاه نیروی های مسلح در تحقق دولت اسلامی
مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)

انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲/۶/۲۶)

«کادرسازی یکی دیگر از کارها است. آینده مال شما است؛ در آینده شماها میتوانید سهم بسزایی در به وجود آوردن و اهدا کردن کادرهای شایسته و صالح به نظام عمومی کشور و نظام مدیریت کشور داشته باشید.» (بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه السلام، ۱۳۹۵/۳/۳)

«امروز سپاه پر روی افکار عمومی اثر میگذارد؛ بر روی سازندگی جوانها و انسانها اثر میگذارد؛ عناصر صادراتی سپاه به دستگاه‌های مختلف که خیلی هم فراوان است - که عنصری را برای مدیریت دستگاه‌های مختلف، سپاه در طول این سالها مرتباً از میان خودش صادر کرده - بر روی آن مجموعه‌ها و تشکیلات‌ها اثر میگذارند. بنابراین تربیت انسانها و رشد دادن عناصر مستعد، از جمله‌ی دیگر خصوصیات اینها است.» (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۹۴/۶/۲۵)

۵ - انقلابی زیستن و انقلابی ماندن: «یکی از بخشهای مهم کارنامه‌ی سپاه، انقلابی زیستن و انقلابی ماندن سپاه است؛ یعنی حوادث، جریانات نتوانست این تشکیلات مستحکم و قوی بنیه را از مسیر اصلی و درست، به بهانه‌ی اینکه دنیا تغییر کرده، زندگی تغییر کرده، منحرف کند؛ بهانه‌هایی که میشنوید و میبینید که می‌آورند، برای وادادگی بهانه می‌آورند، برای پشیمانی بهانه می‌آورند؛ بهانه هم این است که دنیا تغییر کرده، همه چیز عوض شده. خب، یک چیزهایی عوض نمیشود؛ از اول تاریخ تا امروز حُسن عدالت و عدالت‌طلبی انسان تغییر نکرده، زشتی ظلم تغییر نکرده، حُسن استقلال ملی و عزت ملی تغییر نکرده، اینها و بسیاری از اصول دیگر که تغییرپذیر نیست. اینکه دنیا تغییر کرده، بهانه نمیشود برای اینکه ما رفتار خودمان، هدف خودمان، آرمان خودمان را عوض کنیم؛ وقتی آرمان عوض شد، راه عوض میشود؛ وقتی هدف نهایی عوض شد، دیگر معنی ندارد که شما در راه قبلی حرکت کنید، می‌روید به سمت هدف جدید که راه جدیدی است، راه دیگری است.» (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲/۶/۲۶)

۶- پاسداری از انقلاب اسلامی: «امروز من عرض میکنم هویت سپاه که هویت پاسداری است، به معنای یک مفهوم محافظه کارانه تلقی نشود. پاسداری یعنی نگه داشتن، حفظ کردن. این حفظ کردن را میتوان با یک تفسیر محافظه کارانه معنا کرد. یعنی بگوئیم وضع موجود انقلاب را حفظ کنیم؛ من این را نمیگویم. حفظ انقلاب به معنای حفظ وضع موجود نیست. چرا؟ چون انقلاب در ذات خود یک حرکت پیشرونده است، آن هم پیشرفت پرشتاب. به کجا؟ به سمت هدفهای ترسیم شده. هدفها عوض نمیشوند. این اصول و ارزشهایی که بر روی آن بایستی ایستادگی کرد و برای آن جان داد، اصول و ارزشهایی هستند که در اهداف، مشخص شده‌اند. هدف نهائی، تعالی و تکامل و قرب الهی است. هدف پائین تر از آن، انسان‌سازی است؛ هدف پائین تر از آن، ایجاد جامعه‌ی اسلامی است با همه‌ی مشخصات و آثار، که استقرار عدالت در آن باشد، توحید باشد، معنویت باشد. اینها اهداف هستند.» (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران، ۱۳/۴/۱۳۹۰)

۷- روشنگری و بصیرت افزایی: «وظیفه‌ی تبیین، امروز بر دوش همه است؛ از جمله بر دوش شما. اینکه بنده روی تبیین این همه تکیه میکنم، برای خاطر این است که امروز این جهاد کبیر به میزان زیادی متوقف به تبیین است؛ تبیین، بیان کردن، روشنگری؛ امروز روشنگری لازم است. سعی کنید ذهنها را با عمقیابی، به اعماق حقایق و مسائل برسانید.» (بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه السلام، ۳/۳/۱۳۹۵)

«ایمانهای عمیق، آگاهیهای بیشتر؛ اینها چیزهایی است که ما باید دنبالش باشیم. پس این پاسداری است به معنای صحیح، به معنای کامل، به معنای درست؛ پاسداری از حرکت انقلابی و پیشرفت انقلابی.» (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران، ۱۳/۴/۱۳۹۰)

۸- انجام جهاد کبیر: «امروز برای کشور ما جنگ نظامی سنتی و متعارف احتمال بسیار بسیار ضعیفی است لکن جهاد باقی است؛ جهاد یک چیز دیگر است. جهاد فقط به معنای قتال نیست، فقط به معنای جنگ نظامی نیست؛ جهاد یک معنای بسیار وسیع تری دارد. در بین جهادها جهادی هست که خدای متعال در قرآن آن را «جهاد کبیر» نام نهاده.... «جهاد

کبیر» یعنی چه؟ یعنی اطاعت نکردن از دشمن، از کافر؛ از خصمی که در میدان مبارزه‌ی با تو قرار گرفته اطاعت نکن. اطاعت یعنی چه؟ یعنی تبعیت؛ تبعیت نکن. تبعیت نکردن در کجا؟ در میدانهای مختلف؛ تبعیت در میدان سیاست، در میدان اقتصاد، در میدان فرهنگ، در میدان هنر. در میدانهای مختلف از دشمن تبعیت نکن؛ این شد «جهاد کبیر». «شما پاسدار انقلابید، پاسدار انقلاب. البتّه همه ملت ایران پاسدار انقلابند یا باید باشند، اما شما سازمانی هستید که به این نام مفتخر و سربلند است: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. این جهاد کبیر را، شما باید سرلوحه کارتان قرار بدهید. امروز هم نسبت به سپاه، از همه بیشتر عصبانی هستند؛ در اسمهایی که می‌آورند، در فحاشی‌هایی که میکنند، در تهمت‌هایی که میزنند، از همه بیشتر، سپاه را آماج این بدگویی‌ها و این دروغ‌گویی‌ها قرار میدهند؛ علت این است که سپاه نشان داده که ایستاده است. این روحیه و این جهت‌گیری و این حالت را از دست ندهید.» (بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه‌السلام، ۱۳۹۵/۳/۳)

۹ - **تکامل درونی و اثرگذاری بیرونی سپاه**: «خب اگر بخواهیم این کار بشود، دو حرکت در سپاه باید انجام بگیرد: یک حرکت، حرکت درونی سپاه است؛ در درون خود، یعنی خود را تکامل ببخشد. یک حرکت، حرکت به معنای یک جزء پیش‌برنده‌ی مجموعه‌ی کل نظام و انقلاب است، یعنی تأثیرگذاری در بیرون. این دو تا حرکت به موازات هم باید پیش برود. اگر ما از آن حرکت اول غافل بودیم، در درون مجموعه‌ی سپاه و خانواده‌ی سپاه آن حرکت پیش رونده و ترقی بخش و تعالی بخش را انجام ندادیم، حرکت دوم، یعنی تأثیر سپاه در پیشبرد مجموعه‌ی انقلاب، ناکام خواهد ماند.» (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران، ۱۳۹۰/۴/۱۳)

۱۰ - **اقتدار میدانی سپاه**: «سپاه مظهر اقتدار میدانی است؛ خصوصیت سپاه بودن این است. اقتدار در عرصه سیاسی، در عرصه‌ی تبلیغات یک حرف است، اقتدار بر روی زمین در میدان، یک حرف دیگر است. اقتدار میدانی موجب میشود که اقتدار سیاسی هم به‌وجود بیاید. وقتی شما بر روی زمین دارای اقتدار هستید، میتوانید تصرف کنید، میتوانید کار کنید، میتوانید دفع کنید، میتوانید جذب کنید. وقتی یک ملتی این خصوصیت را دارد، یا مجموعه‌ای از یک ملت

وقتی دارای یک چنین خصوصیتی است، این، اقتدار سیاسی را هم به وجود می آورد، اقتدار هویتی را هم به وجود می آورد، عزّت هم میبخشد؛ و از این قبیل. سپاه، مظهر اقتدار میدانی است. « (بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۹۴/۶/۲۵)

ج - نیروی انتظامی

۱- **برقراری امنیت**: یکی از اهداف پیدایش دولت ها و به تبع آن تأسیس نیروهای مسلح، برقراری امنیت است. دولت ها و نیروهای نظامی و انتظامی بوجود می آیند تا امنیت را برای مردم برقرار کنند. به عبارت دیگر، تولید امنیت، مهم ترین و اصلی ترین کارویژه نیروهای مسلح، از جمله نیروی انتظامی است. مقام معظم رهبری در این زمینه می فرمایند:

«بدون امنیت، زندگی روزمره مردم و فعالیت های علمی، دانشگاهی، اقتصادی و اداره ی کشور امکان پذیر نیست» (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۲/۱۹)

معظم له در جای دیگری می فرمایند:

«اهمیت نیروی انتظامی که این قدر ما روی آن تکیه میکنیم، ناشی از اهمیت مأموریت نیروی انتظامی است. اهمیت هر انسانی به قدر آن مسئولیتی است که بر دوش میگیرد و این انسان یا این مجموعه یا این سازمان به همان اندازه اهمیت پیدا میکند. مأموریتی که شما آن را بر عهده گرفته اید، استقرار امنیت در کشور است. امنیت خیلی مهم است؛ آنجایی که امنیت نیست، مردم قدر امنیت را میفهمند؛ آنجایی که مرد از خانه خارج میشود، زن از خانه خارج میشود، جوان و فرزند از خانه خارج میشوند بدون اینکه خاطر جمع باشند که دوباره به خانه بر خواهند گشت؛ خیابان ناامن است، کوچه ناامن است، بیابان ناامن است، حوادث در انتظار شهروندان است؛ آنجایی که انسانها در داخل خانه ی خودشان احساس ناامنی میکنند، اینجا است که انسان میفهمد امنیت چقدر مهم است. ایجاد این امنیت، استقرار این امنیت، عمومیت بخشیدن به این امنیت، کار شما است. مهم ترین سازمانی و مجموعه ای که این وظیفه ی مهم را بر دوش گرفته است، نیروی انتظامی است و این خیلی کار مهمی است. بنابراین سازمان با نگاه به این مأموریت اهمیت پیدا میکند.» (دربیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶)

طبیعی است که هر گاه نیروی انتظامی در این کارویژه خود یعنی در تولید امنیت برای کشور و نظام دچار مشکل شود و کارآمدی خود را از دست بدهد، فلسفه وجودی خود را از دست می دهد. از آنجائیکه ناکامی نیروی انتظامی در تولید امنیت برای کشور به حساب ناکارآمدی دولت اسلامی گذاشته می شود، بالطبع فلسفه وجودی دولت نیز دچار خدشه و آسیب شده و به تناسب میزان بی اعتمادی مردم به نیروی انتظامی، ماندگاری دولت اسلامی دچار تزلزل و آسیب می گردد.

۲- **تعامل صحیح با مردم:** « مسئله سلامت نیرو را دست کم نگیرید؛ سلامت نیرو. شما با نیروهای نظامی دیگر فرق دارید؛ شما بین مردمید و مردم با شما مماسند؛ خدای نکرده هرگونه تخلفی، اشکالی، ایرادی، کج رفتاری ای، بدعملی ای فوراً بین مردم منعکس میشود؛ بیش از سایر دستگاه ها. شاید کمتر دستگاهی در سطح کشور داریم که به قدر شما با مردم مخلوط باشد و همراه باشد؛ لذا اگر خدای نکرده اشکالاتی وجود داشته باشد، خطایی باشد، خیانتی باشد، مشکلی باشد، بلافاصله در بین جامعه منعکس میشود؛ وقتی منعکس شد، آن وقت فقط آبروی نیروی انتظامی نیست که میرود - همان طور که عرض کردیم، نیروی انتظامی نماینده حاکمیت اسلامی است، نماینده نظام جمهوری اسلامی است در مردم - آبروی همه خواهد رفت. این است که خیلی به مسئله سلامت نیرو اهمیت بدهید. اگر فرض کنیم پنج یا ده دستگاه دیگر هم به وظایفشان عمل نکنند اما نیروی انتظامی یک نیروی انتظامی صحیح العمل، درستکار، قوی، قاطع و دارای شرایط لازم باشد، نظام جمهوری اسلامی را در چشم مردم آبرومند خواهد کرد؛ می توانید مایه آبرو باشید. نقطه ای مقابلش هم خدای نکرده ممکن است اتفاق بیفتد؛ » (دریانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶)

۳- **برنامه ریزی در اجرای مأموریت های محوله:** یکی از الزامات موفقیت نیروی انتظامی و هر سازمان و نهاد دیگری در اجرای مأموریت های محوله، لحاظ کردن کار کارشناسی و انجام برنامه ریزی های لازم در این زمینه است. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی) به عنوان فرمانده عالی نیروهای نظامی و انتظامی از جمله نیروی انتظامی

در این زمینه می فرمایند:

«اعتیاد، شرارت‌ها، و هنجارشکنی‌ها، موجب تهدید امنیت جسمی، جانی و اخلاقی جامعه می‌شود؛ بنابراین باید با استفاده از دیدگاه‌های کارشناسانه‌ی انسان‌های متفکر و صاحب‌نظر به‌خصوص در درون نیروی انتظامی، برای مقابله با این مسائل، برنامه‌ریزی دقیق کرد. و در موضوعات مربوط به امنیت اخلاقی، بعد از برنامه‌ریزی دقیق، مستحکم، عقلانی و صحیح، دیگر نباید به مخالفت برخی افراد یا فضا سازی‌های رسانه‌ای توجه شود بلکه باید با توکل بر خدا کار را پیش برد.» (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۲/۱۹)

۴ - ارائه تصویر مطلوب از نیروی انتظامی: مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در دیدار اخیر فرماندهان ناجا با ایشان، شکل‌گیری یک تصویر کاملاً مطلوب از نیروی انتظامی را در ذهن مردم ضروری دانستند و تأکید کردند: باید تصویر یک «یار مهربان و مقتدر» از نیروی انتظامی در ذهن مردم ترسیم شود.

ایشان، «اقتدار و قاطعیت بدون بی‌رحمی»، «سلامت درونی»، «حضور به‌هنگام و سریع»، «عطوفت و کمک به مردم»، و «قانون‌گرایی» را از جمله عواملی دانستند که موجب ارائه‌ی تصویری مثبت از نیروی انتظامی خواهد شد. (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۲/۱۹)

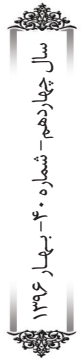
۵ - اقتدار نیروی انتظامی: اقتدار از مقولاتی است که به انجام مأموریت از سوی نیروی انتظامی کمک می‌کند. مکانیسم اثر اقتدار نیروی انتظامی اینگونه است که هم قانون شکنان و مجرمان اجتماعی با مشاهده اقتدار این نیرو احساس نا امنی می‌کنند و متوقف می‌شوند و هم عامه مردم با مشاهده اقتدار نیروی انتظامی، احساس امنیت و راحتی می‌می‌کنند؛ این امر به نوبه خود افزایش اعتماد عمومی به نیروی انتظامی و دولت را بدنبال دارد و دوام و ماندگاری دولت را افزایش می‌دهد. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در این زمینه می فرمایند:

«یک مسئله مهم [دیگری] که وجود دارد - که بنده بارها تکرار کرده‌ام - مسئله اقتدار نیروی انتظامی است. نیروی انتظامی در مسئولیت خود که ایجاد امنیت است، مظهر حاکمیت

جمهوری اسلامی است. یعنی جزو وظایف جمهوری اسلامی این است که در جامعه امنیت ایجاد کند. امنیت اخلاقی، امنیت اجتماعی - همان طور که شرح دادید - جزو وظایف ما است؛ جزو وظایف جمهوری اسلامی است؛ نمیتوانیم اینها را رها کنیم. مظهر این امنیت و عامل وسط میدان این امنیت عبارت است از نیروی انتظامی؛ بنابراین بایستی اقتدار داشته باشید؛ باید بتوانید مقتدرانه عمل کنید؛ باید بتوانید با قاطعیت عمل کنید. منتها نکته‌ی کار این است که اقتدار را با ظلم نباید اشتباه کرد؛ اقتدار را با حدودمرز نشناختن و بی‌مهاری حرکت کردن نباید اشتباه کرد.» (دربیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶)

۶- **ظلم نکردن به مردم در مقام اعمال اقتدار:** «نکته کار این است که اقتدار را با ظلم نباید اشتباه کرد؛ اقتدار را با حدودمرز نشناختن و بی‌مهاری حرکت کردن نباید اشتباه کرد. مثلاً فرض کنید در بعضی از کشورها - فرضاً در آمریکا - پلیس خیلی مقتدر است؛ آدمهای عضلانی را هم پشت دوربین‌ها و مانند اینها نشان میدهند که اینها به‌عنوان پلیس آمده‌اند وسط میدان و دارند قبض و بسط میکنند؛ خوب بله؛ لکن میزنند بی‌گناه‌ها را میکشند؛ کسی را به‌عنوان اینکه مثلاً میخواسته اسلحه بکشد، پانزده شانزده گلوله میزنند و پدرش را درمی‌آورند، نابودش میکنند - این اقتدار اقتدار مطلوبی نیست؛ اقتدار همراه با ظلم است؛ این اقتداری است که در نهایت، ایجاد امنیت نمیکند، ایجاد ناامنی میکند؛ خود این، عامل ناامنی میشود - بعد هم که میروند دادگاه، دادگاه‌ها هم اینها را تبرئه میکنند که می‌شنوید. این قضایا امروز متأسفانه در دنیای بی‌اعتنای به ارزشهای معنوی خیلی زیاد است که مشاهده میکنید.... این جور اقتداری در مورد پلیس، مطلوب اسلام و مطلوب ما نیست.» (دربیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶)

۷- **صداقت، دیانت و انجام وظایف سازمانی از سوی ناجا:** مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی)، در دیدار با فرماندهان و کارکنان ناجا، توجه به امانت، صداقت، دیانت و انجام وظایف سازمانی و همچنین مقدم دانستن منافع جامعه بر منافع شخصی را زمینه‌ساز اعتلا و پیشرفت یک کشور دانسته و خاطر نشان کردند: اگر در

جامعه‌ای کسانی باشند که با این روحیه کار کنند، یقیناً آن جامعه به اوج خواهد رسید و به قدرت استوار و ماندگاری دست خواهد یافت. « (بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان ناجا، ۱۳۹۱/۱/۲۱)

۸- **قانون‌گرایی در داخل و خارج سازمان:** « یک مسئله دیگری هم که خیلی به‌نظر من مهم است قانون‌گرایی است. این قانون‌گرایی دو عرصه دارد؛ یک عرصه در مواجهه‌ی با مردم؛ یعنی شما ببینید که کجا تخلف از قانون میشود، آنجا در مقابلش بایستید، یک عرصه‌ی دیگر در درون سازمان؛ به‌معنای اینکه عضو نیروی انتظامی در داخل سازمان نیرو به‌معنای واقعی کلمه قانون‌گرا باشد و رعایت قوانین را بکند؛ آنجا قانون‌گرایی بایستی بیش از همه‌جا در جریان باشد؛ « (دربیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶)

۹- **توجه به جهات معنوی، اخلاقی، دینی و اعتقادی کارکنان ناجا:** یکی دیگر از مؤلفه‌هایی که می‌تواند پلیس در تراز انقلاب اسلامی و دولت اسلامی را بوجود آورد، بالا بودن جهات دینی و اعتقادی در کارکنان ناجا است. معنویت باید در این سازمان موج بزند تا بتواند مدموریت‌ها و وظایف محوله دولت اسلامی را به نحو احسن انجام دهد. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) همه ساله در دیدار فرماندهان و کارکنان ناجا با ایشان، همواره بر این مهم تأکید کرده و نقش آن در سلامت نیرو انجام موفق‌تر ماموریت‌ها را گوشزد کرده و بر تقویت جنبه‌های دینی توصیه موکد کرده‌اند. این کار در ماندگاری دولت اسلامی تأثیر مستقیم دارد. (در بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶)

۱۰ - **عطوفت و رأفت با مردم و اقتدار در مقابل قانون‌شکنان:** عطوفت و رأفت با مردم و اقتدار در مقابل قانون‌شکنان و برهم‌زنندگان نظم را دو جنبه‌ی مهم وظیفه نیروی انتظامی است که نتیجه مستقیم این امر، افزایش امنیت و به تبع آن افزایش اعتماد عمومی و ماندگاری دولت و نظام اسلامی است. مقام معظم رهبری در این زمینه معتقدند که:

« خدا باوری، تعهد، احساس مسئولیت، مردم دوستی و شجاعت در مقابل اخلال‌گران در

امنیت جامعه از ویژگی های مهمی است که باید در نیروی انتظامی متبلور باشد.» (بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۶/۸/۱۶)

تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری:

بررسی بیانات و منظومه فکری رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی) نشان می دهد که نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران از جایگاه و نقش مهمی در تحقق دولت اسلامی برخوردارند. و باید خود را به عنوان بخشی از دولت اسلامی، مخاطب فرمایشات مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی) در تحقق دولت اسلامی بدانند.

دولت اسلامی در کلام امام خامنه ای (مد ظله العالی) شاخص ها و خصوصیتی دارد که با آنها شناخته می شود و از دیگر دولت ها متمایز می گردد. فرماندهان و کارکنان نیروهای مسلح، می توانند با نهادینه کردن شاخص ها و ویژگی های دولت اسلامی در خود و سازمان متبوع، به تحقق دولت اسلامی کمک نمایند. شاخص های دولت اسلامی بر اساس فرمایشات حضرت آقا عبارتند از: روی کار آمدن مسئولین مؤمن و متدین در سازمان ها و دستگاه حکومتی، نبودن فساد و رشوه در دولتمردان، کم کاری نکردن دولتمردان، ویژه خواری نکردن مسئولان، بی اعتنائی نکردن به مردم، میل نکردن به اشرافی گری، حیف و میل نکردن بیت المال، عدالت محوری دولتمردان، جهت گیری و محتوای اسلامی دولت، مدیریت و اخلاق و رفتار اسلامی مدیران و دولتمردان، سبک زندگی اسلامی و علوی در مسئولان دولتی.

از سوی دیگر، نیروهای مسلح با توجه به نوع مأموریت ها و مسئولیت هایی که بر دوش آنها گذاشته شده است، نماد حاکمیت نظام حاکم بر کشور بوده می توانند موجبات جلب اعتماد عمومی و یا بالعکس بی اعتمادی به نظام و دولت اسلامی را بوجود آورد.

ارتش جمهوری اسلامی ایران با بهره گیری از ۱۰ عامل: مردمی بودن، داشتن هویت اسلامی، داشتن جوهره رهبری در فرماندهی، هماهنگی بین نیروهای مسلح، بصیرت و تقید دینی، پایبندی به موازین اسلامی و الهی، حفظ آمادگی های نظامی و دفاعی، حفظ و تقویت روحیه آمادگی های معنوی، حفظ امنیت کشور، حفظ آمادگی های علمی و فنی و سازمانی می تواند

به تحقق دولت اسلامی کمک کند.

همچنین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از طریق ۱۰ عامل: حفظ آمادگی های نظامی، حفظ آمادگی های روحی و روانی، حفظ وحدت، کادر سازی و تربیت مدیران دولت اسلامی، انقلابی زیستن و انقلابی ماندن، پاسداری از انقلاب اسلامی، روشنگری و بصیرت افزایی، انجام جهاد کبیر، تکامل درونی و اثرگذاری بیرونی سپاه و اقتدار میدانی، در تحقق دولت نقش آفرینی می کند.

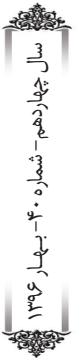
همین طور نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از طریق عوامل ۱۰ گانه: برقراری امنیت، صیانت سازمانی و حفظ سلامت ناجا، برنامه ریزی دقیق و مستحکم در اجرای مأموریت های محوله، شکل گیری یک تصویر کاملاً مطلوب از نیروی انتظامی در ذهن مردم، اقتدار نیروی انتظامی، ظلم نکردن به مردم در مقام اعمال اقتدار، صداقت، دیانت و انجام وظایف سازمانی از سوی ناجا، قانون گرایی در داخل و خارج سازمان، توجه به جهات معنوی، اخلاقی، دینی و اعتقادی کارکنان ناجا، عطف و رأفت با مردم و اقتدار در مقابل قانون شکنان، می تواند در تحقق دولت اسلامی کمک کند.

بنابراین نتیجه می گیریم که اگر فرماندهان و آحاد کارکنان نیروهای مسلح، خود را متخلق به اخلاق اسلامی و مدیریت اسلامی کنند و وظایف و مأموریت های محوله در قانون را به خوبی به انجام رسانند، می توانند نقش مهم و تعیین کننده ای در تحقق دولت اسلامی داشته باشند.

منابع

- قرآن کریم.
- امام خمینی (ره)، صحیفه امام .
- بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی ، ۱۳۸۶/۸/۱۶
- بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶
- بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۲/۱۹
- بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۹۴/۶/۲۵
- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۸۳/۰۸/۰۶
- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۰۹/۱۲
- بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲/۶/۲۶
- بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران، ۱۳۹۰/۴/۱۳
- بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۴/۱/۳۰
- بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۱/۲/۳
- بیانات در مراسم تحلیف و اعطای سردوشی دانشجویان دانشگاه های افسری ارتش جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۷/۱۳
- بیانات در مراسم مشترک یگان های نظامی استان کرمان ۱۳۸۴/۲/۱۵
- بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان سپاه ۱۳۸۱/۶/۲۴

Archive of SID